

Hvordan tenke som en

Trader

Investeringer

- ▶ Investering er en utgift som forventes å lede til **framtidig avkastning**

- ▶ **Investorer** får avkastning gjennom å eie sine investeringer over lengre tid, og ta del i selskapenes langsiktige inntjening og utvikling.

... men det fins andre grunner til kjøp og salg av aksjer!

Trading

Kjøp og salg av verdipapirer

med det formål å profitere på prisendringer

Hvor lang er din tidshorisont?

Planlegger du å eie investeringene dine som langsiktig eier og for å ta del i selskapets langsiktige verdiskaping?

Utbytter + kapitalbygging

Eller er du en som aktivt utnytter de korte og mellomlangsigtede prisbevegelsene?

Kjøpe på 50 og selge på 60?

Tradere kan bruke alle verktøy

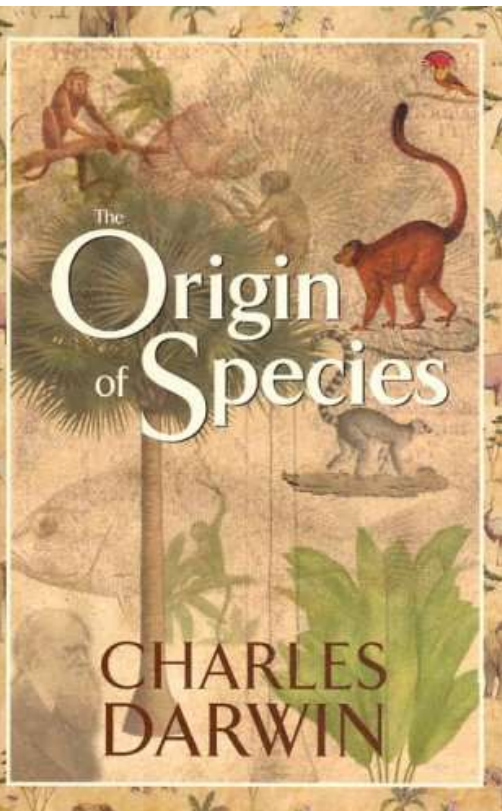
- ▶ **Long** – eie aksjer og håpe at de skal stige (investor)
- ▶ **Short** – selg aksjer og kjøp tilbake billigere
- ▶ **Gearet** – belån posisjonene. Forsterker positiv *og* negativ avkastning
- ▶ **Derivater** – kan brukes til å ta posisjoner med mindre kapitalbinding, sikre portefølje og brukes til ekstra inntjening.
- ▶ **Utenlandske aksjer** – større utvalg = flere/bedre muligheter
- ▶ **ETF'er/Fond** – ferdige porteføljer med klare fordeler
- ▶ **Obligasjoner, konvertibler etc.**

Det betyr derfor lite for en trader om markedet går opp, ned eller sidelengs

En traders **viktigste suksesskriterie** er
altså ikke «å ha rett»

... men «å **gjøre** rett»

My peculiarity is that I don't have a particular style of investing or, more exactly, I try to change my style to fit the conditions.

(George Soros)

Trading er en **prosess**

Input

- ▶ Kapital (EK + gearing)
- ▶ Teknisk utstyr
- ▶ Informasjon (kurser, analyser, nyheter, innspill)
- ▶ Signaler fra modeller
- ▶ **Trading ideer**

Gjennomføring

- ▶ Tradingstrategier (hvordan handle trade-ideene)
- ▶ Entry- og exit strategi (hvordan konkret gå ut og inn av poster)
- ▶ Risikokontroll (posisjonsstørrelse, stop-loss, samvariasjon, nettoposisjon....)

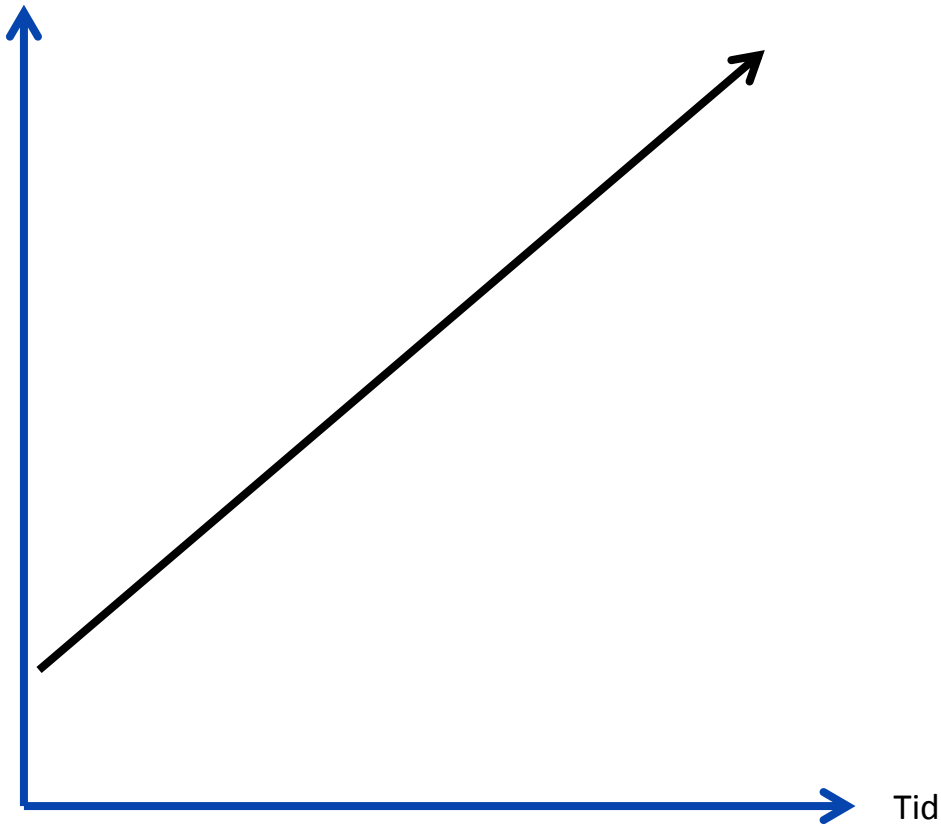
Output

- ▶ Resultat av trade-ideene
- ▶ Resultat av implementeringen
- ▶ Resultat av risikokontroll
- ▶ Ideer til forbedringer?

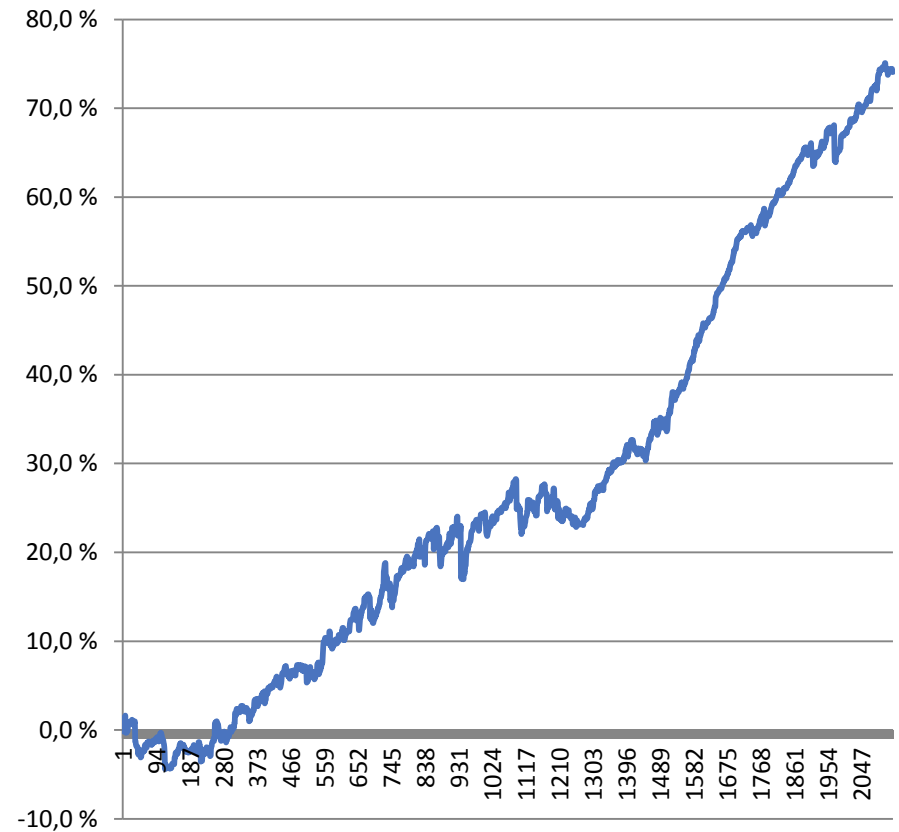

En traders jobb

Egenkapital

2009 brutto avkastning

Viktige punkter i Trading

- ▶ Husk hva som er **målet**, og hva som er midlene
- ▶ Ha en god **prosess** for å velge hvilke situasjoner du går inn i
- ▶ Vær **fleksibel** - spill på hele orkesteret av muligheter
- ▶ Søk **asymmetri** i avkastning og risiko
- ▶ Verdsett muligheten til å kunne ombestemme deg
- ▶ Vær kompromissløs på risikokontroll
- ▶ Vær bevisst ditt eget **handlingsmønster**. Fokuser på det du er **best på**, men vær samtidig søkende etter **nye metoder**.

Aksjeråd

Mitt beste aksjeråd:

Ta råd som **innspill** i din egen investeringsprosess

- ▶ Egen risikoprofil
- ▶ Øvrig portefølje
- ▶ Timing inn (og ut)
- ▶ Stop-loss

Paretoporteføljen

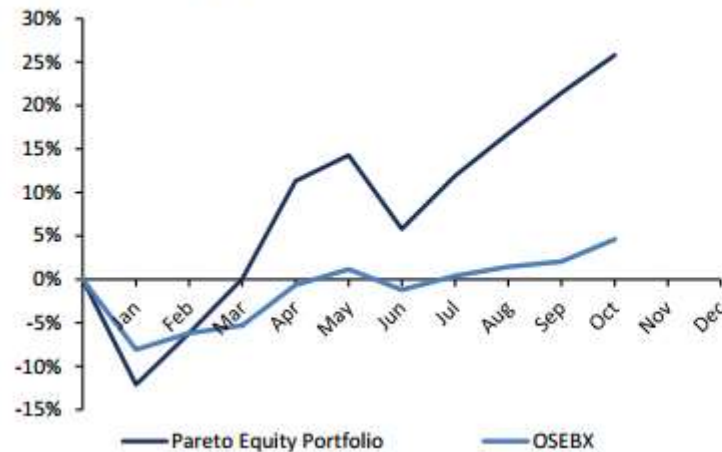
PARETOPORTEFØLJEN NÅ

TICKER	TATT INN	VEKT %	SISTE MND. SLUTTKURS	KURS NÅ
AKERBP	01.10.2016	11,1	132,60	130,000
AKSO	01.09.2016	11,1	38,03	35,440
DNO	01.05.2016	11,1	7,08	6,870
GUGL	01.11.2016	11,1	30,10	29,700
HLNG	02.11.2015	11,1	86,50	85,250
LSG	01.04.2016	11,1	436,90	428,800
MHG	01.10.2016	11,1	149,90	144,000
NOD	01.11.2016	11,1	33,00	33,000
XXL	01.10.2016	11,1	103,50	102,500

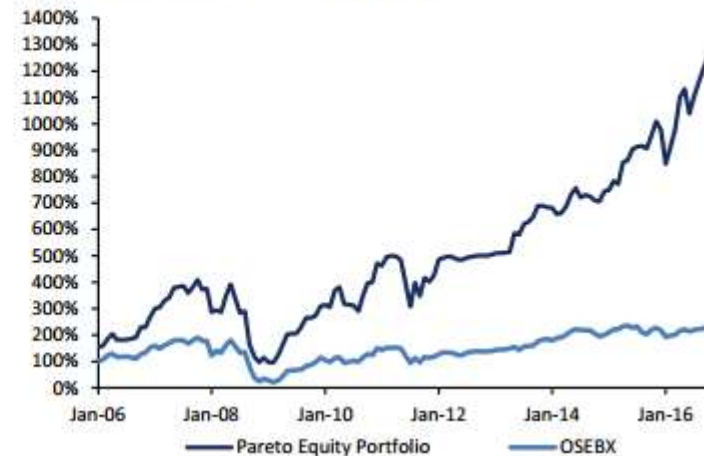

Tre nye aksjer i
Paretoporteføljen
Paretoporteføljen steg 3,58% i
oktober, mens OSEBX var opp...

Performance 2016 (YTD)

Performance 2004 – 2016 (YTD)

Tilgjengelig på Paretos nettsider www.paretosec.no

Tre interessante aksjer

- ▶ Aker BP – Oljeselskap med store vekstmuligheter og betydelig utbyttekapasitet. K – 160 (oppgradert 1. nov)
 - ▶ LSG – Bra selskap i sterk megatrend. K – 588 (oppgradert 24. okt)
 - ▶ NOD – Sterk posisjon innenfor microchips for trådløs kommunikasjon. Solgt ned på svak Q3 preget av oppstartskost og utsatte leveranser. Inn i Paretoporteføljen ved månedsskiftet. K – 42,6
-
- ▶ *Jokere: Kitron, AINMT, NEXT*
 - ▶ *Sterke aksjer med «Hold» anbefaling: ORK, GJF, NHY, SBO*

Takk for oss!